

Hallel on Yom Haatzmaut: B'rakhah or Not?

The Freehof Institute of Progressive Halakhah

Twelve Minute Shiur #12

1 Rambam, Hilkhhot Megillah V'Hanukkah 3:6

2

3 לא הלל של חנוכה בלבד הוא שמדברי סופרים אלא קריאת ההלל לעולם מדברי סופרים בכל הימים
4 שגומרין בהן את ההלל

5

6 Not only is the Hallel recited on Hanukkah an ordinance of the Rabbis, but the recitation
7 of Hallel on every day that one is obligated to complete it is an ordinance of the Rabbis.

8

9

10 Bavli P'sahim 117a

11

12 אמר רב יהודה אמר שמואל: הלל זה מי אמרו? חכמים אומרים: נביאים שביניהן תיקנו להם לישראל
13 שיהו אומרים אותו על כל פרק ופרק, ועל כל צרה וצרה שלא תבא עליהם לישראל, ולכשנגאלין
14 אומרים אותו על גאולתן.

15

16 Rav Yehudah said in the name of Shmuel: who originated the recitation of the Hallel?
17 The Sages tell us that the prophets ordained that the Jews would recite it at every
18 important event and over every danger that should befall them (may that not happen!).
19 Once they are redeemed, they shall recite it over their redemption.

20

21 Rashi

22

23 אומרים אותו על גאולתן, כגון חנוכה.

24 *they shall recite it over their redemption* - At Hanukkah, for example.

25

26

27 R. Menachem HaMeiri, P'sahim 117a

28

29 כל יחיד שאירעתהו צרה ונגאל הימנה רשאי לקבוע הלל לעצמו באותו יום בכל שנה אלא שאינו מברך
30 עליו וכן הדין בכל ציבור וציבור כך היה יסוד נביאים לאמרו על כל צרה וצרה כשנגאלים ממנה.

31

32 Any individual (*yahid*) who experiences a redemption from danger is entitled to establish
33 a practice of reciting Hallel on that day every year. But that person should not recite a
34 *b'rakhah* over that Hallel. The same is true for every community, for thus was the
35 ordinance established by the prophets.

37

38 אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק: שמונה עשר יום בשנה יחיד גומר בהן את הלל, ואלו הן:
39 שמונת ימי החג, ושמונת ימי חנוכה, ויום טוב הראשון של פסח, ויום טוב של עצרת.

40

41 R. Yochanan said in the name of R. Shimeon b. Yehotzdak: An individual (*yahid*) is
42 obligated to recite Hallel on eighteen days [in the land of Israel]: eight days of Sukkot
43 and Sh'mini Atzeret; eight days of Hanukkah; the first festival day of Pesah; and the
44 festival day of Shavuot.

45

46

47 R. Ovadyah Yosef, Resp. Yabi'a Omer, v. 6, Orah Hayyim no. 41

48

49 מכל הני אשלי רברבי ילפינן שלא קבעו חז"ל לומר הלל על גאולתם של ישראל אלא אם כן היו כל
50 ישראל באותה צרה ונושעו ממנה, אבל צבור או אפילו מדינה שלמה של ישראל שנגאלו מצרתם, אינם
51 רשאים לקבוע הלל בברכות, אבל נכון לומר הלל בלא ברכה.

52

53 We learn from all these great authorities that the Sages established the recitation of Hallel
54 over acts of redemption for Israel only in cases where the entire Jewish people
55 experienced that danger and was saved from it. But when a particular Jewish community
56 - or even a whole Jewish city or state (*m'dinah*) - is rescued from danger, they are not
57 entitled to establish a recitation of Hallel with *b'rakhot*, though it is proper for them to
58 recite Hallel without *b'rakhot*.

59

60

61 איברא דלכאורה קשה מנס חנוכה, שלא נעשה הנס אלא לתושבי ארץ ישראל בלבד, ועכ"ז קבעו חז"ל
62 לומר הלל בברכה כל שמנת ימי חנוכה, מדי שנה בשנה. וראיתי להגאון רבי יונה נבון בסי' גט מקושר
63 (דקל"ד ע"ג) שעמד בזה ע"ד הרא"ם בתוספותיו על הסמ"ג הל' חנוכה, ותירץ, שמכיון שהיו רוצים
64 האויבים להחריב את בית המקדש צרת כל ישראל מקרי.

65

66 Now the case of Hanukkah would seem to present a difficulty to this theory, because
67 Hanukkah celebrates a miracle performed only for the residents of the land of Israel...
68 But one can respond that because the enemy then was attempting to despoil the Temple,
69 then the danger was regarded as a threat to all Israel.

70

71

72 ויש להוסיף עוד טעם שאין לברך על ההלל ביום העצמאות, הגם שזכינו בעזה"י לגבור על אויבינו
73 ושונאינו שהיו רבים ועצומים, ומצויידיים במיטב הנשק והתחמושת, ולמרות הכל המה כרעו ונפלו...
74 אלא הטעם משום שנס זה אינו יוצא מגדר הטבע, שאין אומרים הלל על נסים נסתרים אשר הקדוש
75 ברוך הוא עושה עמנו בכל עת, משא"כ נס פך השמן שהוא יוצא מגדר הטבע, ולכן תקנו הלל בימי
76 חנוכה.

77

78 Another reason for not reciting *b'rakhot* over Hallel on Yom Ha'Atzma'ut: even though
79 God enabled us to triumph over enemies who outnumbered us and were better equipped
80 than us, that "miracle" did not involve a suspension of the natural order. We don't recite

81 Hallel over the “miracles” that the Holy One performs for us every day. This
82 distinguishes Yom Ha`Atzma`ut from Hanukkah, where the miracle of the cruse of oil
83 was indeed supernatural, and for that reason the Sages ordained the recitation of Hallel
84 during Hanukkah.

85
86 ומלבד כל זה יש לומר כי הן אמנם רבים ועצומים מגדולי ישראל רואים בהקמת המדינה אתחלתא
87 דגאולה... מכל מקום הואיל ועדיין רב הדרך לפנינו כדי להגיע אל המנוחה ואל הנחלה, הן מבחינה
88 מדינית וצבאית, והן מבחינה מוסרית ורוחנית, לפיכך אין לחייב לגמור ההלל בברכה.

89
90 And while many great rabbis regard the founding of the state of Israel as “the dawning of
91 our redemption” (*athalta d'g'ulah*)... even so, it will be a long time before that task is
92 completely realized, politically, militarily, ethically, or spiritually. Thus, we should not
93 establish an obligation to recite Hallel with *b'rakhot*.